

VEREJNÝ OCHRANCA PRÁV: VŠÍMAJME SI VIAC NAŠICH BLÍZKYCH POČAS HOSPITALIZÁCIE NA PSYCHIATRII

Návštevy psychiatrických pacientov v Bratislave a Pezinku ukázali na potrebu nového ukotvenia ich práv. Deň 1. marec 2023 je významným dňom pre zákonné zvýšenie úrovne ľudských práv v nemocniciach. Blízki pacientov dostanú informáciu o každom obmedzení pacienta.

Bratislava 28. februára 2023

Na základe doručených podnetov, v dňoch 13. februára a 14. februára 2023 verejný ochranca práv, spolu so svojim tímom z kancelárie, vykonal návštevu pacientov hospitalizovaných proti svojej vôli a na základe súdneho rozhodnutia. Návšteva bola zameraná na skúmanie dodržiavania základných práv a slobôd pacientov, používanie obmedzovacích prostriedkov, či na použitie elektrokonvulzívnej liečby (ľudovo nazývanej „elektrošoky“). Z rozhovorov s pacientami, ako aj so zdravotníckym personálom psychiatrického oddelenia Univerzitnej nemocnice Bratislava - Staré Mesto a Psychiatrickej nemocnice Philippa Pinela v Pezinku vyplynulo, že je potrebné dbať dôsledne na dodržiavanie ľudských práv pacientov. Oblasť práv psychiatrických pacientov bude posilnená zajtrajším dňom (1. marca 2023), keď vstúpi do účinnosti novela zákona o zdravotnej starostlivosti (zákon č. 576/2004 Z. z.).

Verejný ochranca práv JUDr. Róbert Dobrovodský, PhD., LL.M. (Tübingen) uvádza, že: **„zajtrajší deň, kedy nadobudne účinnosť novela zákona, je významným dňom nielen pre práva psychiatrických pacientov, ale aj pre právo blízkych osôb na informácie o stave pacienta. Použitie ochranného pásu, popruhu, zábrany, sieťovej postele alebo sedácie pacienta s cieľom „chemicky ho spacifikovať“, to všetko bude možné voči pacientovi použiť, len ak sú splnené zákonom stanovené podmienky. Nič z toho nebude môcť slúžiť na zľahčovanie poskytovania zdravotnej starostlivosti, alebo na zvládnutie nepokoja pacienta, ktorý inak nie je agresívny alebo nebezpečný. Ak sa aj obmedzovací prostriedok použije, jeho použitie bude pravidelne kontrolované a pravidelne prehodnocované. Nemocnica bude použitie obmedzujúcich prostriedkov podrobne zaznamenávať a bude povinná oznámiť ich použitie do 48 hodín osobe, ktorú si pacient určil. Preto apelujem na rodinu, blízke osoby či na priateľov pacientov - prosím, trvajte na tom, aby pacient žiadal Vaše vyrozumenie o každom použití obmedzovacieho prostriedku. Žiadajte si počas návštevy nahliadať do zdravotnej dokumentácie. Ak sa Vám bude javiť, že dochádza k porušeniu práv pacienta, môžete sa Vy, alebo pacient, obrátiť na Kanceláriu verejného ochrancu práv e-mailom na adresu podnet@vop.gov.sk, príp. písomne na adresu sídla našej kancelárie, alebo telefonicky (02/232 363 701). Komunikácia s naším úradom nepodlieha úradnej kontrole a je dôverná. Významné ochranné kompetencie má aj Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím. Pani komisárka Stavrovská môže napríklad**

od 1. januára 2023 vstúpiť do súdneho konania v prospech pacienta, ak sa posudzuje zákonnosť tzv. nútenej hospitalizácie.“.

Súvisiaca tlačová správa: <https://vop.gov.sk/wp-content/uploads/2023/02/VEREJNY-OCHRANCA-PRAV-VYKONA-NAVSTEVU-PACIENTOV-V-PSYCHIATRICKYCH-ODDELENIACH-V-BRATISLAVE-A-V-PEZINKU.pdf>

Súvisiace video : <https://www.facebook.com/verejnyochrancaprav/videos/933812097772336>